

Fries op papier sterk, maar in praktijk zwak

VERVOLG VAN DE VOORPAGINA

LEEUWARDEN - De taalrechten van Friessprekers zijn op papier beresterk, maar ze worden door de overheid vaak gemakkelijk geschonden.

Het Konsultatyf Orgaan, dat minister Liesbeth Spies over het Fries adviseert, slaat ook alarm over het kabinetsplan om bestuursrechtspraak van de rechtbank en het gerechtshof in Leeuwarden over te hevelen naar de rechtbank in Groningen en het gerechtshof in Arnhem.

Volgens plan mogen daar straks wel processtukken in het Fries worden ingeleverd, maar zal mondeling gebruik van het Fries in die rechtszalen straks taboe zijn. „Yn striid mei it Hânfest”, zegt Gina Kamsma van het KOF hierover.

Het adviesorgaan stuurt Spies en minister van justitie Ivo Opstelten er een brief over. Kamsma: „It giet úteinlik om de praktyk”. Bij de hulpdienstenmeldkamer in Drachten is men op telefoontjes in het Fries voorbereid. Als iemand Fries praat, wordt

eerst gevraagd of het in het Nederlands kan. Stugge volhouders worden doorverbonden met iemand die Fries verstaat. „Yn twa tellen”, zegt woordvoerder Wouter de Vries.

Met technische snufjes kan de meldkamer in een oogwenk nagaan waar het 112-telefoontje vandaan komt. Maar op die voet wordt de melding niet direct naar een centralist doorgeprikt die Fries begrijpt. „In noodgevallen zal iemand het geen probleem vinden Nederlands te spreken, als dit nodig is”, luidt de formele uitleg.

De ene noodzaak is ingrijpen bij een moord, een brand of een gewonde. De andere nood is door de politie zelf geschapen, doordat er op de nieuwe meldkamer veel mensen werken uit Groningen en Drenthe. De meesten onder hen zijn het Fries niet machtig.

Volgens woordvoerder De Vries beantwoordt de praktijk aan de wet. Cursussen Fries voor Noord-Nederlandse politietelefonisten zijn wel overwogen, maar volgens de politie niet nodig. „Yn de praktyk binne der gjin problemen.”